

CWD – aktuellt om övervakningen

Foto: Lars Göran Abrahamsson

Karolina Wall
veterinär på enheten för häst, fjäderfä och vilt
Jordbruksverket

Information om cwd-läget i Sverige

Övervakningsprogrammet för cwd

Myndighetsgemensam vägledning

Första cwd-fallet i Sverige

Första svenska cwd-positiva fallet bekräftat

Viltlevande älgko, 16 år

Utanför Arjelog

Älgen avlivades eftersom den var mager, gick i cirklar och verkade vara blind

Första cwd-fallet i Sverige

Inte oväntat att vi skulle hitta fall

Liknande fall med äldre älgar i Norge och i Finland

Mycket talar för att det kan röra sig om spontant uppkomna förändringar i kroppsegna prioner

Förhoppningsvis inte den smittsamma varianten av sjukdomen

Smittämnet

Smittämnet, prioner, är ett av kroppens egna proteiner som har ändrat form

Om ett djur får i sig prioner från ett annat djur fungerar de som en mall för de normala proteinerna som då också börjar ändra form

Processen att kroppens egna proteiner ändrar form verkar också kunna starta hos äldre djur utan att djuren har smittats av prioner från ett annat djur, så kallad spontan, eller atypisk variant

Vad händer nu?

Ökad provtagning i det aktuella området, regleras i EU-lagstiftning

Veterinärer från Jordbruksverket, SVA och Naturvårdsverket och viltexperter samlar mer information om hjortdjuren i området

Plan för utökad provtagning utifrån de regionala förutsättningarna

Vad händer nu, forts

Prov från älgen analyseras vidare

Referenslaboratorier i Norge och Italien

Komma fram till vilken variant av sjukdomen det rör sig om

Mer information

Pressmeddelande från Jordbruksverket och SVA

Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se

SVAs webbplats www.sva.se/cwd

CWD-övervakningsprogrammet

- EU har beslutat om ett övervakningsprogram bla för Sverige
- Sverige ska ta 6000 prover, 2018-2020
- 2750 prover på ren, ungefär 50 prover per sameby
- 2750 prover på vilda djur - rådjur, älg, frilevande kronhjort
- 500 prover hägnad kronhjort

CWD-övervakningsprogrammet

- Fokus är riskdjur – sjuka, avlivade, trafikdödade, tågdödade, rovdjursdödade
- Över 12 månaders ålder

Provtagningen

- Provtagning sker antingen genom att hela djurets huvud skickas till SVA eller genom så kallat skedprov
  - Det finns instruktionsfilm för skedprover
- Provtagningsmaterial och instruktioner har skickats ut
- Kontakta SVA för att få mer provtagningsmaterial

Övervakningsprogrammet hittills

- Svårt att få in tillräckligt många prover
  - Nu ca 500 prover
  - Drygt 90 prover från rennäringen
- Det är viktigt att vi får in fler prover
- EU överväger ett beslut om en total övervakning med provtagning av alla hjorddjur som ska ingå i livsmedelskedjan

Ersättning för inskickade prover

- Ersättning för skedprover, alla djurslag, 300 kr per prov
- Ersättning till eftersöksjägare, 200 kr för helt huvud, 300 kr för skedprov

Myndighetsgemensam vägledning

- Jordbruksverket
  - SVA
  - Naturvårdsverket
  - Livsmedelsverket
-
- Plan för hur vi arbetar i startfasen vid fall och även för vidare arbete i hanteringen av sjukdomen – sjukdomsbekämpning och smittspridningsbegränsning

Tack för uppmärksamheten!

Foto: Jessica Svärd

Vad kan tänkas hända vid ett utbrott på ren?

- Ökad provtagning i aktuellt område
- Eventuellt spärr av delar av aktuellt område
- Utfodringsplatser eller utfodringshägn kan behöva viss sanering
- Eventuell tomhållning av områden där det har varit högt smittryck
- Målsättning är så lite påverkan på rennäringen som möjligt
- Möjlighet att få ersättning för åtgärder som Jordbruksverket beslutar om vid CWD, regleras av epizootilagstiftningen

